

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET SAHINI PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 63412/00)

PRESUDA

STRASBOURG

19. lipnja 2003.

Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44., stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Sahini protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

- g. C. L. ROZAKIS, *predsjednik*,
- g. P. LORENZEN,
- gđa. F. TULKENS
- gđa N. VAJIĆ,
- g E. LEVITS,
- g. A. KOVLER
- g. V. ZAGREBELSKY, *suci*,
- i g. S. NIELSEN, *zamjenik tajnika Odjela*

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 27. svibnja 2003. godine,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 63412/00) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Sefket Sahini ("podnositelj zahtjeva") podnio Europskoj komisiji za ljudska prava ("Komisija") na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija") dana 22. siječnja 2000. godine.

2. Hrvatsku Vladu ("Vlada") zastupala je njena zastupnica, gđa Lidija Lukina-Karajković.

3. Podnositelj zahtjeva naveo je da građanski postupak kojeg je pokrenuo pred Općinskim sudom u Rijeci nerazumno dugo traje.

4. Zahtjev je dodijeljen Četvrtom odjelu Suda (pravilo 52., stavak 1. Poslovnika Suda). U okviru tog Odjela, vijeće koje je razmatralo predmet (članak 27., stavak 1. Konvencije) sastavljeno je u skladu s pravilom 26., stavkom 1. Poslovnika Suda.

5. Dana 1. studenog 2001. Sud je izmijenio sastav svojih Odjela (pravilo 25., § 1.). Ovaj je predmet dodijeljen novosastavljenom Prvom odjelu.

6. Odlukom od 10. listopada 2002. Sud je zahtjev proglasio djelomično dopuštenim.

7. I podnositelj zahtjeva i Vlada podnijeli su svaki svoje očitovanje o osnovanosti zahtjeva (pravilo 59., § 1.).

ČINJENICE

8. Podnositelj zahtjeva rođen je 1944. i živi u Moosburgu, Njemačka.

9. Dana 18. lipnja 1990. podnositelj je pred Općinskim sudom u Rijeci podnio građansku tužbu protiv I.R. radi smetanja posjeda zakupljenog prostora. On je tvrdio da je I.R.

smetala mirni posjed zakupljenog poslovnog prostora – krojačke radionice u Rijeci – utoliko što je prisilno izbacila podnositelja i njegovog sina iz tog prostora.

10. Dana 29. rujna 1994. I.R. je umrla, a postupak je nastavljen protiv njezinog pravnog slijednika.

11. U postupku koji je uslijedio, do 5. studenoga 1997., kad je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku, održano je nekoliko ročišta, a nakoliko ih je odgođeno.

12. Ročište zakazano za 5. listopada 1999. odgođeno je na zahtjev podnositeljevog zastupnika.

13. Na ročištu održanom 22. studenog 1999. glavna rasprava je zaključena i sud je odbio podnositeljev zahtjev. Podnositelj nije uložio žalbu protiv te odluke, pa je ona postala pravomoćna dana 10. veljače 2000.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. § 1. KONVENCIJE

14. Podnositelj je naveo da građanski postupak kojeg je pokrenuo pred Općinskim sudom u Rijeci nije dovršen unutar razumnog roka, što je protivno članku 6. § 1. Konvencije čiji mjerodavni dio glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

A. Razdoblje koje treba uzeti u obzir

15. Sud primjećuje kako je postupak protiv počeo 18. lipnja 1990. Međutim, razdoblje koje spada u nadležnost Suda nije počelo na taj datum, već 6. studenoga 1997., kada je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku (vidi *Horvat protiv Hrvatske*, br. 51585/99, § 50., ECHR-2001-VIII). Postupak protiv je završen 10. veljače 2000. Postupak je, dakle, trajao devet godina, sedam mjeseci i dvadeset i dva dana, od kojih dvije godine, tri mjeseca i pet dana spadaju u razdoblje koje Sud treba ispitivati.

16. Sud ponavlja da je u svrhu određivanja razumnosti duljine vremenskog razdoblja u pitanju, u obzir potrebno, međutim, uzeti stanje predmeta na dan 5. studenoga 1997. (vidi, između drugih izvora prava, predmet *Styranowski v. Poland*, br. 28616/95, stavak 46., ECHR 1998-VIII). U vezi s tim, Sud primjećuje da je u trenutku stupanja Konvencije na snagu u odnosu na Hrvatsku, postupak trajao sedam godina, četiri mjeseca i sedamnaest dana.

B. Primjenjivi kriteriji

17. Sud ponavlja da razumnost duljine postupka treba ocjenjivati u svjetlu okolnosti predmeta i imajući na umu kriterije utvrđene njegovom sudskom praksom, i to osobito složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti, kao i važnost onoga

što se za podnositelja zahtjeva u sporu dovodi u pitanje (vidi, između mnogih drugih izvora prava, *Frydlender v. France* [GC], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).

C. Tvrdnje stranaka

18. Vlada je iznijela kako stvar radi koje se vodio predmet podnositelja nije zahtijevala posebnu žurnost u odlučivanju. Ona se pozvala na praksu Suda, tvrdeći da su predmeti u kojima se zahtijeva posebna žurnost oni koji se odnose na obiteljske stvari, ili na isplatu naknada šteta žrtvama prometnih nesreća, oni koji uključuju interese velikog broja osoba te predmeti radi otkaza sa posla.

19. Što se tiče ponašanja podnositelja zahtjeva u razdoblju koje ulazi u nadležnost Suda, Vlada je iznijela da je podnositeljev odvjetnik zatražio odgodu ročišta zakazanog za 5. listopada 1999. radi konzultacija sa podnositeljem.

20. Što se tiče ponašanja vlasti, Vlada je tvrdila da su domaći sudovi pokazali revnost u vođenju postupka. Vlada je posebice istaknula kako su u građanskom postupku sudovi ograničeni u svojoj aktivnosti jer ne mogu poduzimati postupovne radnje na vlastitu inicijativu, već uglavnom prema zahtjevima stranaka.

21. Podnositelj se usprotivio tvrdnjama Vlade.

D. Ocjena Suda

22. Glede složenosti predmeta, Sud bilježi da predmet ne uključuje bilo kakvu činjeničnu ili pravnu složenost. U tom pogledu Sud posebice bilježi da se u postupku radi mirnog smetanja posjeda podnositeljevog vlasništva nisu razmatrala nikakva vlasnička pitanja već je jedino trebalo utvrditi da li je podnositelj bio u posjedu prostora o kojem se radi te da li je njegov posjed bio smetan od tuženika.

23. Glede ponašanja domaćih Vlasti, Sud ponavlja kako se samo za ona odugovlačenja za koja se državu može smatrati odgovornom može opravdano utvrditi da je prekoračen "razumni rok" (vidi, *inter alia*, presudu u predmetu *Monnet v. France* od 27. listopada 1993., Serija A br. 273, str. 12, stavak 30.). U ovom predmetu Sud bilježi razdoblje potpune neaktivnosti između 5. studenog 1997., kada je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku, i 5. listopada 1999. kada je prvostupanjski sud održao ročište, što iznosi godinu dana i jedanaest mjeseci. Sud bilježi da Vlada nije dala bilo kakvo obrazloženje za taj zastoj u postupku, pa se taj zastoj može u potpunosti pripisati domaćim vlastima.

24. Glede ponašanja podnositelja, Sud prihvaća da je podnositeljev odvjetnik prouzročio odgodu jednog ročišta. Međutim, taj jedan događaj nije značajno pridonio dužini postupka.

25. Imajući u vidu cjelokupnu dužinu postupka te razdoblje neaktivnosti za koje su u potpunosti odgovorne domaće vlasti, Sud smatra da je dužina postupka u ovom predmetu prekoračila zahtjev za razumnim rokom iz članka 6. § 1. Konvencije.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

26. Članak 41. Konvencije predviđa:

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

27. U odnosu na materijalnu štetu, podnositelj je tražio 720.000 eura (EUR). Obrazložio je da su hrvatske vlasti davale u zakup njegov prostor te prikupljale mjesečnu zakupninu koja je do sada dosegla traženu svotu. Podnositelj nije tražio nematerijalnu štetu.

28. Vlada nije komentirala podnositeljev zahtjev.

29. Glede podnositeljevog zatjeva radi navodne materijalne štete, nije na Sudu da nagađa kakav je mogao biti ishod postupka da je on bio dovršen u razumnom roku (vidi *G.S. protiv Austrije*, br. 26297/95, 21. prosinac 1999., § 41., neprijavljena). Stoga na ime pravedne naknade ne dosuđuje ništa.

B. Troškovi i izdaci

30. Pod ovom točkom podnositelj je tražio 2000 EUR u odnosu na troškove postupka pred Sudom.

31. Vlada nije komentirala podnositeljev zahtjev.

32. Sud ponavlja kako se nadoknada troškova i izdataka može dosuditi samo ukoliko ih je podnositelj zahtjeva stvarno i neophodno pretrpio, te ukoliko je njihova visina bila razumna (vidi primjerice *Bladet Tromso i Stensaas protiv Norveške*, br. 2180/93, ECHR 1999 – III, str. 329, § 80.).

33. Što se tiče pretrpljenih troškova i izdataka, Sud primjećuje kako podnositelj zahtjeva nije imao pravnog zastupnika pred Sudom. Stoga su se pretrpljeni troškovi sastojali od poštanskih troškova i izdataka kopiranja relevantnih isprava. Temeljeći svoju ocjenu na pravičnoj osnovi, Sud smatra razumnim podnositelju zahtjeva dosuditi 500 EUR na ime troškova i izdataka.

C. Zatezna kamata

34. Sud smatra primjerenim zateznu kamatu utvrditi po stopi koja je jednaka najnižoj kamatnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna poena.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. § 1. Konvencije;
2. *presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačna u skladu s člankom 44., § 2. Konvencije, isplatiti 500 EUR (petsto eura) u odnosu na troškove i izdatke koje treba preračunati u nacionalnu valutu tužene države (hrvatske kune) prema tečaju važećem na dan namirenja.

(b) da se od isteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedeni iznos plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kamatnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna poena;

3. *odbacuje* ostatak zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskom jeziku i upućeno u pisanom obliku dana 19. lipnja 2003. u skladu s pravilom 77., stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren NIELSEN
Zamjenik Tajnika

Christos ROZAKIS
Predsjednik